

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Ruski državni proračun za l. 1906.

V. — Finančni minister Šipov je predložil carju in razglasil proračun za l. 1906. Ogromne so številke, katere navaja, seveda primerne ogromni državi, katera vzlic vsem nezgodam v vojski in na domačih tleh ni razorana, kakor so to želeli in pričakovali njeni sovražniki, v prvi vrsti židje, ki so, kakor povsod, hujskali ljudstvo, da bi potem v motnem lovili. Toda ni se jim posrečilo in Rusija se bo po tej krizi, ustopivša med ustavne države, šele začela krepko razvijati in izkoriščati nezmerne zemeljske zaklade sebi v prid.

Proračun za l. 1906, poslednji absolutistične države, še kaže hude posledke nesrečne vojske, ki pa je vendar bila na to stran srečna za Ruse, da je odkrila vso gnjilobo birokratične samovlade in izvojevala tudi za Rusijo ustavno uredbo s kontrolo ljudskih zastopnikov. Finančni minister je dohodke proračunal po vseh prejšnjih let in prvih deset mesecev 1905 leta, kateri so razmerno dali toliko dohodkov, ko tisti meseci prejšnjih let.

Dohodki znašajo okroglo v milijonih rubljev:

Redni: Direkti davki	148	milj.
Neposredni	424	"
Pristojbine	108	"
Državna imovina	582	"
Državne regalije	6 $\frac{1}{2}$	"
Odkupnine	35	"
Povračila	80	"
Razni dohodki	5	"
	202 $\frac{1}{2}$	milj. rub.

2626 raskih rubljev = 100 avstrijskih kron.

Izredni od kred. operacij 481 milj. rub. skupaj 2510 milj. rub.

Izdatki pa znašajo:			
Redni:			
Obresti za drž. dolg	334	milj.	rub.
Višji drž. ur.	5	"	"
Sveti sinod	29	"	"
Carski dvor	16	"	"
Vnanje ministrstvo	5	"	"
Vojno ministrstvo	374	"	"
Morn. ministrstvo	104	"	"
Finančno ministrstvo	342	"	"
Trgov.	37	"	"
Poljedelsko	34	"	"
Notranje	131	"	"
Učno	44	"	"
Prometno	477	"	"
Justično	52	"	"
Državna kontrola	9	"	"
Razni	15	"	"
	2018	milj.	rub.

Izredni:		
Zvezani z rusko-japonsko vojsko in nje posledicami	405	milj. rub.
Za zgradbo novih žel.	42	"
Za podp. gubernijam, v katerih je bila slaba letina	30	"
Za posojila petrolejskim podjetjem	15	"
	492	milj. rub.
	skupno 2510	milj. rub.

Redni dohodki bi torej prevažali redne izdatke za 9 milj. rubljev.

Koliko je sploh stala Rusija vojska z Japonci? Minister navaja sledeče številke: Za leto 1904 se je izdalo iz prebitkov državnih dohodkov prejšnjih let 381 milj. rub. iz neporabljenih za leto 1904 proračunskih kreditov 111 " "

iz notranjih posojil 382 milj. rub. iz raznih dohodkov 20 " " skupaj 895 milj. rub.

Leta 1905 so znašali stroški za vojsko 1000 milj. rub. Če se tem zneskom prištejajo stroški za leto 1906 v znesku 405 milj. rub. je Rusija to nesrečno vojsko poplačala z 2300 milj. rub. in z 200.000 mrtvimi in ranjenimi vojaki.

Pri izdatkih omenja fin. minister, da so se najbolj zvišale obresti za državne dolge za 42 milj. rubl., potem pri prometnem ministrstvu za 29 milj. vsled povišanja plač uradnikom in služabnikom in pri notranjem za 24 milj. vsled pomnožitve policije. Pri drugih ministrstvih so le neznatna povišanja. Za državno duno je v proračun postavljeno 1.800.000 rubljev, ker bodo poslanci dobivali dijete po 10 rubljev na dan.

V državni banki je koncem l. 1905 ležalo 1344 milj. rubljev v zlatu, torej so ruski bankovci popolnoma pokriti z zlatom in zato tudi med vso vojsko niso padali v ceni.

Težavni so bili res dnevi, katere je Rusija preživela v zadnjih dveh letih, a razburjeni duhovi se čedalje bolj pomirjajo in nova zarja se svita našim severnim bratom. Nacionalizem se tudi tam začenja vzbujati in oklic za volitve v državno duno, ki ga je razglasilo rusko društvo v Petrogradu, se konča z besedami: „Rusija za Ruse!“

O zavarovanju delavcev

za nezgodo, bolezen in onemoglost predložila je vlada načrt nove postave državnemu zboru. Kakor se stvari v avstrijski notranji politiki razvijajo, ni

upanja, da bi iz te postavne osnove sedanjí državni zbor sklenil že postavo. Kajti skleniti bode imel v prvi vrsti volilno preosnovo, potem državni proračun in nov poslovnik za državni zbor. Nato bo državni zbor razpuščen in prihodnji, novoizvoljeni zbor bode morebiti imel posvetovati se o preosnovi zavarovanja delavcev. Vendar pa hočemo nekaj govoriti o predlogah te preosnove, ki ne zadeva samo delavcev v navadnem pomenu besede, ampak tudi uradnike v zasebnih, odvetniških, notarskih, tovarniških, trgovskih, posojilniških, hranilniških pisarnah, trgovske sotrudnike itd.

Podlaga zavarovanju delavcev naj bi bila znanost z družitev zavarovanja za bolezen, nezgodo in onemoglost (invalidnost). Novi bi bili državni prispevki k zavarovanju in zato pomnožitev državnega vpliva pri upravi zavarovalnic (blagajnic). Državna oblast hoče imeti v načelstvu zavarovalnic vodilnega državnega uradnika, ki ne bo odvisen od načelstva in odposlancev (delegatov) in bode imel oblast sklepom načelstva zabraniti izvršitev (sistirati sklepe), v soglasju pa bode delal po ukrepih načelstva.

Načrt hoče nadalje zmanjšati število zavarovalnic, zavarovalnice (blagajnice) pripustiti samo tedaj, ako imajo neke najmanjše število zavarovanih udov, in torej hoče ustanoviti večje in obsežnejše zavarovalnice. Vsa preosnova bode zahtevala višje prispevke, katerih pa delavci ne bodo mnogo občutili, pač pa delodajalci, ki bodo do 2 $\frac{1}{2}$ % več plačevali kakor zdaj.

Načrt tudi oproščuje uradnike s plačo najmanj 2400 kron zavarovanja,

LISTEK.

Blagor v vrtu cvetočih breskev.

Čudna povest.

Češki napisal Julius Zeyer. (Dalje.)

Bilo mu je v veliko radost, ko me je zagledal; skušal me je v različnih predmetih in mi dajal taka vprašanja, da je po mojih odgovorih lahko sodil o zrelosti moje razsodnosti in o smeri mojih misli. Zdelo se mi je, da je bil z menoj zadovoljen, kajti rekel mi je, da se mu zdim že mož, ne več otrok.

„Po mojih mislih si trezen in brez strastij“, mi je rekel, „in korakaš po poti modrosti“.

Zaradel sem, kajti vest se mi je oglašala, a molčal sem.

„Povem ti nekaj o tvoji materi,“ je nadaljeval oče; „spodobi se, da poznaš življenje svojih roditeljev? Sicer ti bode to tudi poučno.“

Bil sem radoveden kaj mi pove.

Vedel me je pred staro tapeto v senci v ozadju prodajalne. Spominjal sem se te tapete od najnežnejšega dinstva. Mnogo, mnogo ljudi je že prosilo očeta, naj bi jim jo prodal, toda on je vedno kljuboval odločno in trdovratno. Bila je izdelana z nenavadno umetnostjo. Slikanje na nji je predstavljalo vrt z jezercem, na katerem so cvetele vodne cvetlice vseh barv, in v ozadju je bila palača, lesketajoča se v zlatu. Pod peonijevim drevesom je sedela krasna devotka in se igrala s pavom. Oče mi jo je zdaj pokazal in rekel kratko: „To je torej tvoja mati.“

„Kako?“ sem vzkliknil. „Tako krasna je bila? Ali je zgodaj umrla? In ali si sam naslikal njeno podobo?“

„Te tapete nisem slikal. Prinesel sem jo iz zapuščene hiše, v kateri je umrl neki star mož. Dedičev ni imel in dolžan mi je bil nekaj denarja. Vzel sem si tapeto v soglasju z uradi. Sicer ti pa nisem rekel, da je tvoja mati umrla.“

„Kje torej je?“ sem vprašal radostno.

„Tukaj,“ je odgovoril in pokazal na sliko.

„To je njena slika, toda kje je ona sama?“

„Kaj blazniš ves čas o slikah? To tukaj je tvoja mati sama in nikaka slika.“

„Torej poslušaj, da ti vse pojasnim. Nekoč sem sedel v somraku čisto sključen na tem nizkem stebelu. Zaprl sem prodajalno in čutil sem se od vsega sveta tako zapuščenega, da mi je bilo tesno. Bil sem obupan in zmožen vsake blaznosti. Tedaj sem prvič in zadnjič v svojem življenju delal stihe. Moje tedanje duševno stanje opravičuje vse. Ni mi bilo dosti one smešnosti, kronal sem jo še z drugo. Čital sem to, kar sem zložil, na glas, in bil sem ginjen do solz. Pri tem sem vpiral svoje oči na tapeto, kajti moja pesem je opevala to naslikano devotko, edino, ki sem jo sploh poznal. Tu se je slika naenkrat zganila, devotka se je glasno zasmejala.“

Bil sem tako presenečen, da se vsled presenečenja nisem niti začudil. Devotka pa je vstala, odpodila pava

od sebe in rekla s sladkim glasom, stegnivši proti meni svojo roko: „Ti ubogi človek! S teboj čutim, kakor ti umiram vsled dolgega časa. Večno sem v družbi tega glupega pava. Kako si me pozabaval! Pojdi k meni!“

(Dalje prihodnjič.)

Radikalci.

(Beseda o knjižici radikalnega dijaštva „Iz naroda za narod“.)

Pred dobrimi štirimi leti se je začelo med našimi akademiki po vseničilih mestih novo gibanje. Izšlo je iz mlajše generacije in rodil ga je, kakor pač vsako gibanje v večjem smislu, kritikizem, nezadovoljnost z obstoječimi odnošaji.

„Novostrujarjem“ (besedo rabimo v doslovnem pomenu) ni ugajalo, da se smatrajo akademična društva za nekake ekspoziture političnih strank na Slovenskem, še manj pa so bili zadovoljni s stremljenjem teh strank, ker so na vsak hip videli, kako vsaka pod pretvezo delovanja „za takozvani narod“, (da govorimo s Cankarjem) skrbi z vso brezobzirnostjo na osko-

oziroma doneskov, in daje politični oblasti pravico, po krajevnih razmerah tudi uradnike z nižjo plačo odvezati zavarovalne dolžnosti.

Te male opombe že kažejo, da je stvar težavna in vredna vsestranskega preudarka. Načela vladnega načrta bodo gotovo obveljala, ker se naslanjajo na želje prizadetih krogov. Glede odprave zavarovalnic z malim številom udov pa se vpoštevata izkustvo, da v slučajih razširjenja bolezni med udi (epidemij) male zavarovalnice niso kos svoji nalogi. Prišle so že v takih okoliščinah tudi velike v zadrego in potrebovale državne pomoči. Zagotoviti pa je učinek za vse primerljaje.

Drugo letno poročilo javne šolske narodne knjižnice na Gorici v Sav. dolini.

V letu 1905 se je iz knjižnice izposodilo 615 knjig torej za 115 več nego v letu 1904 in sicer proti plačilu pristojbine po 2, 4, 6, 8, 10 vinarjev. S temi skromnimi dohodki se je knjižnica vzdrževala in pomnožila. Ako se upošteva, da obdajajo knjižnico najbolj neugodne okoliščine, in da število njenih obiskovalcev vendar raste, pomeni to, da je naše ljudstvo kolikor toliko dozorelo za knjigo.

Ker je morala knjižnica v minulem letu na več strani dajati pojasnila o svoji ureditvi, bode morda ustrezalo, ako se na dotična vprašanja javno odgovori.

1. Knjižnica ni nobeno društvo, temveč je last šole na Gorici, vodi jo učiteljstvo, račune upravlja krajni šol. svet. O knjižnicah, ki se ustanavljajo potom društev, se ve naprej, da razpadejo, kakor hitro nastane v društvu razpor. Razpor pa nastane gotovo prej ali slej ob danih priložnostih n. pr. ob volitvah odbornikov društva, oziroma radi drugih zadev, a tudi pobiranje udnine ima svoje težave, kar provzroča, da društva tekom let zaspé ali celo razpadejo, in se knjige zaradi pomanjkanja primerne shrambe porazgube. Te kočljivosti so pri javni šolski knjižnici izključene. Pristojbino plača, kdor hoče, tu ni nobenega tirjanja niti volitve. Če bi se morebiti res znalo kdaj pojaviti kakšno nesoglasje v krajnem šolskem svetu, ne more to posebno uplivati na izposojevalce, knjižnica ostane nedotakljiva last šole in se knjige ne morejo izgubiti, ker so inventarizirane.

2. Izposojevalci vračajo knjige redno. Odkar obstoji knjižnica, se ni pripetil niti eden slučaj opomina ali tirjanja ter se ni nobena knjiga niti umazala niti raztrgala. Ta uspeh se je dosegel tu tem načinom, da se izposojevalci le vezane knjige, da so zavite in da je na vsaki zraven knjižničnega pečata tudi pečat z napisom: „Vsak izposojevalec je odgovoren za izposojeno si knjigo ter je ne sme dalje izposojevati“. Vsaka knjiga se vpriči izposojevalca pregleda, ko si jo izposodi in kadar jo vrne, kar upliva na njegov čut toliko, da jo hoče vrniti v nepokvarjenem stanju.

3. Prvo leto so bili po vseh vaseh Goriške šolske občine v zimskem času nabiti pisani razglasi z naznanilom dneva in ure, kedaj je knjižnica otvorena. Letos je ta umestna uredba odpadla, ker so se ti razglasi kmalu pokvarili in ker kaže v prihodnje uvesti na debelem kartonu tiskane trajne razglase. Ti razglasi se dozdevajo biti malenkostni, morda celo smešni. Toda izkušnja je učila, da so upravi ti razglasi prvo leto netili obisk knjižnice. „Ali vidiš, Joža, kaj je tam pri sosedovi hiši nabitega, pojdi, pojdi na Gorico po knjigo, pusti družbo, pijačo in karte! Prosim te, ubogaj me!“ Joža je ubogal ter se vsaj za eno nedeljo ognil slabi tovaršiji. Če so ti slučaji tudi redki, vendar je vredno in dobro, da se radi njih nabijejo razglasi. Oni pa tudi kažejo potniku, da v tej okolici, ne vabijo samo „cajgarji“ in harmonika v gostilno, temveč tudi razglasi v knjižnico. Kolika kulturna slika za naš narod, ako bi se ti razglasi razširili po vsem Slovenskem in če bi se na vsaki naši šoli nahajal tudi napis „Javna šolska knjižnica“.

4. Dohodki knjižnice so dosegli z izposojevanjem knjig skromno svotico 15 K 14 vin. in sicer radi tega ne više, ker so se revnim izposojevalcem knjige brezplačno izposojevale. Ker se je namen šolskih slavnosti, namreč ustanoviti javno šolsko knjižnico, leta 1903, dosegel in ker je bilo učiteljstvo v minulem letu z delom izven šole preobloženo, se podobne slavnosti, ki so donosale knjižnici lepih dohodkov, v minulem letu niso prirejevale. Omeniti je treba, da je ta knjižnica namenjena le za odrasle, za šolsko mladino je v nji poseben oddelek, za katerega se kupujejo knjige iz šolskega zaklada.

5. Vsaka šolska knjižnica lahko postane javna knjižnica, ako to krajni

šolski svet hoče; kajti naredba c. kr. štajerskega deželnega šolskega sveta z dne 2. januarja 1873 broj 5795 osobito pa ministrska naredba z dne 15. decembra 1871. leta broj 2802 priobčena v min. ukaznem listu iz leta 1872 broj 60 pravi v 9 točki knjižničnega reda za ljudske šolske knjižnice:

„Knjige, ki so v ljudsko-šolski knjižnici, se imajo izposojevati tudi takim občanom šolske občine, kateri so že od šole odrasli, v kolikor se more to zgoditi brez oškodovanja za izposojevanje šolski mladini.“

Nadalje se glasi 12. točka tega reda:

„Krajni šolski svet določi kedaj in pod kakimi pogoji se smejo izposojevati knjige tudi odraslim občanom šolske občine in če je od njih zahtevati kako plačilo za izposojene knjige in v katerem znesku.“

V podobnem smislu določa 15. točka tega reda:

„Če je združena z ljudsko-šolsko knjižnico krajna knjižnica za učitelje, se smejo tudi iz nje izposojevati knjige občanom šolske občine.“

Ker že ima vsaka naša šola svojo malo knjižnico za šolarje in učiteljstvo, je treba oba ta oddelka pomnožiti s knjigami ter jih izposojevati odraslim in javna šolska knjižnica je brez posebnih težav oživotvorjena.

6. Javne knjižnice se morejo ustanoviti tudi pri občini, društvih, oziroma pri posameznih trgovcih, a prvo mesto ji gre v šoli — v svetišču narodnega izobraževanja. A kjerkoli se nahaja, naj ima na poslopju vselej svoj napis kot kazalo in spričevalo, da narod z bogato književnostjo ne more propasti.

Sokolski vestnik.

— Redni občni zbor „Celjskega Sokola“ se je vršil dne 21. t. m. ob precej skromni udeležbi. Starosta brat dr. Karlovšek pozdravi navzoče, predvsem deputacijo žalskega odseka. Zapisnik zadnjega rednega občnega zbora se odobri, na kar prebere brat dr. Gv. Serbec tajniško poročilo, sestavljeno od iz Celja odišlega tajnika brata Karola Govekarja. Iz tega poročila je posneti, da šteje društvo 110 celjskih in 50 žalskih članov, skupaj tedaj 160. Društvene posle je reševal odbor v 12. sejah in na 1 izrednem občnem zboru. S sejnim sklepom od 19. maja m. l. je bil sprejet po češkem vzorcu sestavljen poslovnik vaditeljskega zbora. Celjski Sokol je priredil dne 5. februarja običajno maškarado, 19. februarja se je po

deputaciji udeležil občnega zbora Savinjskega Sokola v Mozirju, 12. aprila se je udeležil odbor maše-zadušnice po umrlem biskupu Strossmayerju, 15. apr. je priredil častni večer celjskim zmagovalcem na II. vsesokolskem zletu v Ljubljani 1. 1904, dne 9. junija je korakal skupno z Žalskim odsekom v Šmartno v rož. dol. in dne 2. julija je priredil izlet v Braslovce tudi skupno z Žalčani, dne 23. julija je sodeloval pri veselici društva „Edinost“ v Žalcu, dne 4. avgusta se je udeležil velike narodne slavnosti v Gornjem gradu, dne 10. septembra se je udeležil odkritja Prešernovega spomenika v Ljubljani, 18. septembra je prisostvoval skupno z Žalskim odsekom blagoslovljenju zastave požarne brambe v Kaplji in istega dne je bil zastopan po deputaciji pri slavnosti 30letnice zagrebskega Sokola. Tajnikovo poročilo se odobri. Sklene se izreči br. Karolu Govekarju v Ljubljani pismena zahvala za trud, ki ga je imel s svojim vestnim poročilom in vobče za delovanje v „Celjskem Sokolu“. — Blagajnik br. Mirko Meglič poroča, da je bilo v društv. letu 1905 K 4893.99 prometa in sicer K 2594.28 prejemkov, K 2299.71 pa izdatkov, torej ostanek gotovine K 294.57. Društveno premoženje znaša koncem leta K 1150.— Načelnik br. Smertnik poroča o tehničnem delovanju društva. Telovadni obisk je bil sledeči: člani 99 telovadnih ur s skupno 1119 telovadci, gojenci v 67 urah s 643 telovadci, gojenke v 56 urah z 808 telovadkami. Od januarja do junija je telovadil tudi ženski oddelek po 2 do 6 telovadk; končno pa se je pokazalo, da ženski oddelek pri nas še nima življenjske podlage in „pionirke sokolske ideje na Spodnjem Štajerskem“ so izostale iz statistike Celjskega Sokola. Vaditeljski zbor šteje 6 članov in skrbi še za naraščaj s tem, da je osnoval tečaj, ki naj bi omogočil pomnožitev teoretično in praktično izvežbanih sokolskih vaditeljev. Poročevalec predava o sokolskem telovadnem sestavu, metodiki sokolske telovadbe, o sokolski zgodovini in slovstvu, brat dr. Anton Schwab pa je obljubil predavati o anatomiji človeškega telesa ter o prvi pomoči pri telesnih poškodbah. Povprečen obisk teh predavanj je 22. Javno so nastopili telovadci na vseh zletih, obširneje pa omenja le javno telovadbo na dvorišču „Narodnega doma“ dne 8. julija m. l., ki je pokazala, da našemu društvu telovadba ni več igrača, ampak sredstvo dosledne sokolske vzgoje.

srčne strankarske interese, največkrat v škodo narodnim koristim.

Zlasti dijaštvo iz obmejnih delov Slovenije se ni moglo s stališčem akademskih društev sprijazniti, ker bi sicer prišlo navskriž z načeli, po katerih je skušalo praktično delovati v svoji ožji domovini.

Pa tudi v velikem delu dijaštva iz osrednje Slovenije so se porodili resni pomisleki proti temeljem naše politike; našli so, da ni vse „napredno“, kar se oficijelno kot tako prodaja in da se skriva za to firmo pogosto največja reakcija. Vsa tista neodkritosrčnost, s katero se je barantalo z „ubogim, dobrim, katoliškim“ itd. ljudstvom za čisto tuje protinarodne koristi, se jim je ostudila.

Združila jih pa je tudi — in ne v zadnji vrsti — osebna nadutost tistih akademikov in njih prijateljev, „ki smatrajo naša akad. društva za nekake zabavne klube, kjer bi se naj akademiki v krogu svojih rojakov veselili akademskih prostosti ter se ob priliki navduševali za svoj narod.“ Ti namreč so vsako resno mišljenje in zanimanje dijaka za javne zadeve, ki ne

spadajo k strokovni izobrazbi, zlasti narodne, stigmatizirali z zaničevalnim „štreberstvom“, pri tem pa sami razvijali pri blaženem alkoholu prav srednjeveške nazore o stvareh, o katerih je danes povsem poučen vsak boljši delavec.

Nasprotstva so vladala že dolgo in absorbirala večino dolgih, ostrih in ne ravno nezanimivih debat v akademskih društvih tekom zadnjih let. Enakomisleči so se približevali vedno tesneje, njihova politična načela so silila do markantnega enotnega izraza: sestavili so svoj program glede ciljev in taktik in imenovali svoja stremjenja, povdarjajoč pred vsem vseobče narodne koristi, katerim se morajo podrežati vsi drugi interesi, narodno-radikalno, v označenje svojega nasprotstva z „liberalnim“ in „klerikalnim“.

Našli so ti „radikalci“ zlasti med mlajšimi akademiki v razmeroma kratkem času toliko privržencev, da imajo danes med slovenskim dijaštvom močno večino.

Prva je bila dunajska „Slovenija“, ki je sprejela radikalni program, Majhno število onih, ki so se odločili

čuvati še za naprej „stare tradicije“, pa se je izselilo in osnovalo svoje društvo „Sava“.

Med tem ko so praški slovenski akademiki, združeni v „Iliriji“, pod vplivom češke realistične struje že prej hodili bolj svoja pota, se tudi sedaj priklopili novemu gibanju, (v novejšem času je prešlo, kakor poroča „Omladina“, društvo „Ilirija“ zopet v „savanske“ roke. Op. ur.), bila so „radikalci“ v Gradcu tla skrajno neprijazna. Če se pomisli, da tvorijo v Gradcu slovenski akademiki iz Štajerske večino, in da se je političnim načelom radikalcev od strani starim liberalnim tradicijam zvestega dijaštva očitala takozvana „štajerska politika“, je nasprotje graškega dijaštva proti radikalnemu gibanju skoro nerazumljivo. Pripisujem ga v prvi vrsti temu, da večina novega gibanja ni razumela, pa tudi, da je izšlo ravno iz „Slovenije“, med katero in med „Triglavo“ je bilo vedno opazovati neko tekmovalno nasprotje, in končno nekoliko presmazavestnemu postopanju radikalnih prvoboriteljev. Kratko, v „Triglavo“ radikalci niso dobili takoj večine, iz

načelnega nasprotstva je nastalo osebno, in končno ni preostajalo drugega, kakor ločitev. Radikalci so si osnovali svoj „Tabor“, ki danes po številu članov že daleč prekaša „Triglavo“.

S tem je bilo organizatorično delo v vseučilišnih mestih na zunaj dovršeno, in pričelo se je delo notranje konsolidacije, študij in spopolnjenje programa, njega teoretske podlage in njegove praktične izvedbe.

In ko se se tako vsestransko oborožili, stopili so v lanskim počitnicah prvič z odkritim vezirjem in kot možje, ki „drže visoko svojo zastavo“, pred slovensko javnost. Zbrali so si vroča južna tla, dobro vedoč, da bodo Tržičani kot najzavednejši del Slovencev razumeli njihova stremjenja in s tem največ pomagali radikalizmu do zmage tudi med ljudstvom. Danes pa že leži pred nami poročilo o tem zborovanju, drobna knjižica „Iz naroda za narod“, I. shod narcdo-radikalnega dijaštva od 5.—8. kimovca 1905 v Trstu, izdala „Prosveta“, založila „Omladina“.

* * *
(Konec prihodnjic.)

Poročilo Žalskega odseka, ki sta ga podala br. Hvalenc in načelnik brat Piki, je znova dokazalo, da se je Žalski odsek, zasnovan na zdravih temeljih, tekom treh let tako povspel, da bode, kakor upamo, prav kmalu postal dobro in zdravo, samostojno sokolsko društvo v ponos Savinjske doline. S svojim doslednim delovanjem pa bo tudi razblinil vse predsodke, ki vladajo danes v sokolskem društvu v Žalcu in smelo porokujemo dan, ko bodo vsi žalski rodoljubi s ponosom kazali na svojega „Sokola“ in bodo priznali neopravičenost predsodkov, ki so bili mlademu društvu v oviro pri njegovem razvoju.

(Konec prihodnjic).

— „**Murski Sokol**“ je imel dne 14. t. m. svoj redni občni zbor ob udeležbi 50 članov in članic. Starosta br. dr. Chloupek pozdravi navzoče. — Po poročilu tajnika, blagajnika in načelnika je imel društveni odbor 14 sej in vršil se je eden izvanredni občni zbor. Društvo je priredilo 4 izlete in sicer v Vidanovce, k Sv. Jurju na Ščavnici, na Moto in v Ormož. Po deputaciji je bilo društvo zastopano tudi pri slavnosti bratskega društva v Varaždinu. Pri izletih je bilo društvo povsod prav navdušeno sprejeto, kar priča o topli simpatiji naroda do sokolstva. Denarnega prometa je imelo društvo v m. l. 2704 K 45 v, faktično premoženje znaša 1893 K 86 v. Po načelnikovem poročilu so imeli izvršujoči člani 96 in članice 71 telovadskih ur. Povprečno je telovadilo po 8 telovadcev in po 6 telovadk. Odbor za l. 1906. je sestavljen sledeče: Dr. K. Chloupek, starosta; Jožko Rajh, podstarosta; Franc Stanjko, načelnik; odborniki: Anton Misja, Ivan Tomažič, dr. Karl Grossmann, Franc Schneider, Janko Dijak in Janko Horvat; namestniki: Lovro Petovar, Ignac Lipovec in Franc Sagaj; pregledovalca računov: Franc Zacherl in Janko Karba. O prvi odborovi seji slov. sokolske zveze v Ljubljani z dne 8. grudnia m. l. je poročal društveni zastopnik br. Lovro Petovar. Konečno je bil razgovor o nabavi društvene zastave in zgradbi lastnega sokolskega doma. Skrb za oboje je izročil občni zbor novoizvoljenemu odboru. Težko breme zares, a do konečnega smotra dospemo edinole, če nas bo vodila pri vsem delovanju bratska vzajemnost in sloga. V to ime krepki „Nazdar“!

Svetovno-politični pregled.

— **Misel o preosnovi ministrstva** v tem smislu, da bi dobili Čehi in Nemci svoje zaupnike v njem, je začasno padlo, ker niti nemške stranke niti mladočeški klub niso zadovoljni z načrtom. A kakor poroča vladno glasilo, misel ni pokopana, ampak bo stopila v pripravnem in ugodnem trenutku zopet v ospredje.

— **Ogrski dogodki.** Baron Fejervary je imel dne 24. t. m. daljše posvetovanje z vojnim ministrom Pitreichom. S tem se potrjuje vest, da v vojaških krogih priganjajo, naj se reši ogrska kriza z ozirom na carinsko vojsko s Srbijo, z ozirom na mobilizovanje črnogorske armade za poskušnjo in z ozirom na druga znamenja v balkanskih državah. Baje se je navedlo sporazumljenje s koalicijo na podlagi spomenice grofa Andrassyja, katero je Fejervary včeraj izročil cesarju. Jutri bo cesar baronu Fejervaryju sporočil, kateri ogrski politiki se pokličejo na Dunaj.

— **Carinska vojska med Srbijo in Avstrijo.** Srbija se ni uklonila in to je edino častno in dosledno. Vsa Srbija se je vzdignila, da se ubrani verolomnega avstrijskega napada na srbsko samostanost. Vsi so prepričani,

in Avstrija sama je prepričana, da bode imela ona od carinske vojske več škode nego Srbija. Tudi Rumunija je bila svoje dni z Avstrijo carinski boj in je zmagala tako sijajno, da je za Avstro-Ogrsko ta dežela v gospodarskem oziru za vedno izgubljena. — „**Novi Vek**“, glasilo bulgarske vlade, piše, da je Avstrija stala dosedaj na potu Srbiji pri gospodarskem razvoju. Carinska vojska bo Srbijo osvobodila ter jo privedla k razvoju. Popustitev srbske vlade pri carinski zvezi bi znala imeti za Srbijo hude posledice, bi kompromitovala kraljestvo kot državno enotnost, bi bila prelomljena beseda napram Bulgariji ter bi podkopala Srbiji zaupanje v inozemstvu.

— **Na Bolgarskem** je nastala strastna agitacija proti Avstriji zaradi krivičnega postopanja Avstrije napram Srbiji. Srbska vlada je vsled tega, ker je Avstrija nasilno kršila še veljavno trgovinsko pogodbo, odredila, da se mora vsak Avstrijanec, če prestopi srbsko mejo, izkazati s potnim listom in je prepovedala dovažanje zelenjave iz Zemuna v Belgrad.

— **Bolgarsko sobranje** se je sestalo in bo trajalo zasedanje do 7. februarja.

— **Ruski dogodki.** Iz Varšave poročajo, da nastopa vlada na Poljskem, kjer je proglašeno vojno stanje, z vso odločnostjo. Enajst anarhistov so ustrelili dne 20. t. m. v Varšavi in sicer je bil med njimi en sam Poljak, ostali so bili judje, dne 22. t. m. so pa ustrelili zopet 6 judov. V Varšavi govorijo, da čaka na smrt še 68 obsojencev. — V Žankaju, tavriska gubernija, so izvolili Tatare 11 zastopnikov za vsemohamedanski shod, ki bo v Moskvi. Tatare zahtevajo, naj jim povrnejo posestva v Vakupu in naj dobe krimski Tatare pravico voliti člane dohovske gosposke, kakor tudi, da izpreme krimsko divizijo v krimski tatarski polk. — Poročnik Schmidt, voditelj upora na Črnem morju, še ni ustreljen, ampak pride v kratkem pred vojno sodišče.

— **Francoska zbornica** je nadaljevala debato o zakonskem načrtu glede starostnega zavarovanja delavcev. Sprejet je bil III. člen, ki določa denarne primose. Odklonjenih je bilo več spreminjalnih predlogov.

— **Volitev predsednika za francoski senat.** Volitev predsednika senata se bo vršila najbrž koncem svečana. Kakor kandidatje se imenujejo, podpredsednik Dubost, bivši ravnatelj francoske banke Magnie, ter bivši minister Bourgeois, Combes, Peytral.

— **Volitve v angleško zbornico.** Doslej je bilo voljenih 325 liberalcev, 39 zastopnikov delavske stranke, 81 nacionalistov in 137 unijonistov. Liberalci so priborili doslej 165 mandatov.

— **Maročanska konferenca** je sprejela načrt o zakonu glede utihotapljanja orožja z malimi spremembami. Debata o stvari se je vršila popolnoma dostojno in mirno.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Minoli torek** smo imeli čast, da se je vršilo preiskovanje v uredništvu in privatnem stanovanju urednika. Gre se za notico iz Ljutomer, ki smo jo prinesli v prvi št. letošnjega letnika, in se je preiskava vršila na željo sodnika Doxata, ki je na svoji časti razžaljen. Informirali smo se natančno ter konstatiramo, da ostanemo v polnem obsegu pri svojih trditvah ter da se ne bojimo tudi tožbe. Po-

vedati hočemo takrat še marsikaj, kar sodniku Doxatu ne bode ljubo. Naj ne misli, da ima čisto vest!

— **Občni zbor „Slov. delavskega podpornega društva“ v Celju** se je vršil v nedeljo popoldne ob obilni udeležbi. Po pozdravu g. predsednika je poročal g. tajnik in g. blagajnik o stanju društva. Društvo lepo napreduje in je upanje, da bode še mnogo storilo v korist delavstva in narodnosti. Pri volitvi novega odbora so bili sledeči gg. izvoljeni v odbor: predsednik Ivan Rebek, podpredsednik A. Černe, tajnik Ig. Lampič, blagajnik Alojzij Terček; odborniki Viktor Bevc, Karol Marš, Karol Perc, Josip Kmecl in Ivan Karnevesek; namestnikom Franc Poderžaj, Vinko Bauman, Jernej Šarlah in Egidij Orozl; računskim pregledovalcem pa Ivan Bovha, Oroslov Kušec in Albin Anderwaldt.

— **Odhodnico** priredi „Slov. delavsko podporno društvo“ v Celju v soboto, dne 27. januarja ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih g. Ivanu Koželju. Društvo izgubi jako marljivega odbornika in ga bode zelo pogrešalo.

— **Plesni venček „Slov. delav. podp. društva“ v Celju** se vrši v soboto, dne 3. februarja v prostorih „Skalne kleti“. Kakor je sklepati iz predpriprav, ne bo zaostajal letošnji plesni venček za prejšnjimi. Vabila so se že začela razpošiljati.

— **Za splošno in enako volilno pravico** so se izrekle občine: Vodranci (pol. okr. Ptuj), Branoslavci (pol. okr. Ljutomer), Prvenci (pol. okr. Ptuj), Tepanje (pol. okr. Konjice), Sv. Florijan (pol. okr. Rogatec), Zabukovje (pol. okr. Brežice), Stanetinci (pol. okr. Ljutomer).

— **Združeni delavci v Žalcu** prirede dne 28. t. m. ob pol 3. uri popoldne v dvorani g. Hodnika javen ljudski shod za splošno in enako volilno pravico. Žalčani in okoličani, v čimnajvečjem številu na shod!

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda** so darovali Mohorjani pri Sv. Jurju ob juž. žel. 11 kron.

— **Na Gomilskem** je umrl izredno vnet ud tamošnjega gasilnega društva, posestnik Jožef Rižmal v 58. letu svoje starosti. Pri vsakem požaru je prihitel nesrečnikom na pomoč. Sodeloval je dolgo let tudi pri občini in šoli. Dasi je bil nemščine v govoru in pisavi dokaj zmožen, vendar je bil vedno navdušen Slovenec. Njegov pogreb se je vršil dne 16. prosinca t. l. kaj slovesno. Udeležilo se ga je na stotine ljudstva. Tudi požarne brambe gomilska, grajska in ojsrška so izkazale pokojniku zadnjo čast. Gomilski gasilci so darovali tudi krasen nagrobni venec s primernim napisom. Pevci pa so mu ganljivo zapeli v slovo. Bodi mu lahka zemljica domača.

— **Trbovlje.** Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda za Trbovlje in okolico je v svojem zborovanju dne 21. t. m. pri g. Kr. Kukenberg izvolila izvolila sledeče odbornice za leto 1906: predsednica gospa Ana Dimnik, posestnica v Trbovljah; podpredsednica gđ. Vek. Roš, hčerka dež. posl., Hrastnik; tajnica gđ. Ruska Frankovič, modistinja, Trbovlje; blaganičarka gospa Mar. Goropevšek, posestnica, Trbovlje; namestnica gospa Jos. Tratnik, gostiln., Trbovlje; odbornice gospa Jos. Šentjunc, paz. soproga, Vode; gđ. Kr. Birtič, hčerka gostiln., Hrastnik; gđ. Rezika Pust, posest., Trbovlje. Bog živi naše narodno ženstvo, v prvi vrsti gospe voditeljico-predsednico, katera s tako vnamo in navdušenostjo vztraja že toliko let na svojem mestu!

— **Občinske volitve na Zdolih pri Brežicah.** Pred nekaj leti se je naselil tukaj znanega jajčnega barona Mathiasa uslužbenec Černoga ter od-

prl svojo trgovino. Čeravno sin slovenskih staršev, se je navzel toliko Matajzovega duha, da mu smrdi vse, kar je slovensko, razun denar. Spoljubilo se mu je tudi do županskega stolca in ruval ter ruval je proti sedanjemu županu, ki vodi občino že od leta 1886. In res si je pridobil nekaj Štajercijancev in šnopsarjev, ki so šli za njega v boj proti slovenski stranki. Ali glejte, kaj se je zgodilo! Slovenska stranka je zmagala na vsi črti.

Kakor skale v boju stali,

Raje bi življenje dali.

Naš slovenski sovražnik ni dobil niti enega svojcev v občinski odbor. — Zapomnite si, nemškutarji, da se mi Slovenci ne damo od vas voditi, temveč hočemo mi vas voditi, ker ste vi nesposobni. Vam pa, zavedni slovenski volilci, vsa čast, da se niste dali zapeljati nemškutarskim propalicam! — Čast gre tudi gosp. Dr. Leischnerju, oskrbniku Brežiške graščine, ki je, čeravno rodod Nemec, volil z nami, ker ve, da na slovenski zemlji mora gospodariti oni, ki je tam v večini, to je, Slovenec! Volitve dne 18. t. m. pa nam ne pridejo kmalu iz spomina. (Dodatno smo prejeli še eno poročilo o občinskih volitvah, iz katerega posnamemo sledeče: v III. razredu so oddali vrli slovenski kmetje 76—88 glasov, nemškutarji 6—11, v II. razredu narodni kmetje 24—26 glasov, nemškutarji 2—5, v I. razredu narodni volilci 14—16 glasov, nemškutarji 3—6. Nemškutarjem je kar slabo postajalo, ko so izvedeli o izidu volitev. Izvoljeni so odbornikom v III. razr. vrli Slovenci Karl Prešiček, Martin Pajdaš, Martin Les, Janez Cerjak, Jože Omerzel, Matevž Drenovec, namestnikom: Jože Šumič, Martin Rebek, Miha Ban. v II. razr. odbornikom: Jože Glas, Franc Kuhar, Jože Robek, Anton Urek, Anton Živič, Štefan Kostajšek, namestnikom: Anton Kunej, Jože Hlebec, Miha Rožman. V I. razr. odbornikom: Alojzij Šoba, Janez Bogovič, Anton Kos, Franc Stergar, Jože Kovačič, namestnik: Franc Bogovič, Rudolf Žajber, Jože Ban. — Volitev so se udeležili tudi župani in nekateri volilci občin Sromlje, Artiče, Zakot in Videm. Čast vsem tem in vrlim domačim slovenskim kmetom, ki so stali z ostrim orožjem na volišču proti nemškutarskemu navalu.)

— **Vranski okrajni zastop.** „Slov. Gospodar“ je prinesel pred kratkim notico o seji vranskega okrajnega zastopa. Tam pravi, kako je zabavljaj neki nemški plemenitaš čez nova šolska poslopja, a pripomnil pa ni temu ničesar. Mogoče mu je ono zabavljanje celo ugajalo. Naj toraj zve slovenska javnost o dogodku, ki se je vršil dne 11. t. m. o priliki plenarne seje. Pred nemškim vitezem Hauptom so zlezli vsi slovenski udje okr. zastopa pod mizo. Ta Haupt je sklobasril dolg govor, v katerem je udrihal po novih šolskih stavbah, češ kako da so potratno in razkošno zidane in opremljene. Radi tega se nakladajo občinam vedno večje doklade. Rekel je tudi, da niti hlapcev ne bo mogel dobiti, ako bodo zahajali otroci v taka poslopja ter je sploh zaničevalno govoril o slovenskih šolah.

Ob tej priliki ne smemo tudi zamolčati dejstva, ki nam kaže neverjetno popustljivost in omahljivost, da, celo malomarnost naših ljudi, ki imajo v veleposestvu večino, a so spravili mesto narodnjakov tri Nemce v okrajni zastop. Ti trije Nemci so: vitez Haupt ter barona Knobloch in Wittenbach. In sedaj so se že pokazale posledice te malomarnosti in nezavednosti. Vranska in sosedne občine, ki so z velikim trudom in naporom postavile vendar dostojno šolsko poslopje, so dobile od viteza Haupta moralne klofute. In ni bilo izmed 23 navzočih slovenskih

udov niti enega, ki bi se bil upal vstati proti Hauptu. Menda so se vsi bali za svoje mandate. Žalostna nam majka! Slovenska javnost naj sama sodi ljudi, ki se tako nepremišljeno igrajo z narodno stvarjo. Bližajo se nove volitve in prav radovedni smo, ako bodo gotovi ljudje zopet mešetarili z nemškimi baroni.

Sedaj pa še vitezu Hauptu par besed. Zakaj pa imaš, dragi vitez, ti tako razkošno graščino, zakaj imaš polne hleve iskrih konjčev, rejenih voličkov in pitanih prašičkov. Za vse to bi moral biti seveda hvaležen slovenskemu ljudstvu. In zakaj je zopet na svetu toliko ljudi, ki niti ene take živalice ne morejo preživeti, da nekateri niti samega sebe ne. Premišluj to in pusti naše šole, ker te čisto nič ne brigajo. Kar se pa hlapcev tiče, tudi lahko povemo vitezu Hauptu, da oni otroci, ki dovrše danes z dobrim uspehom ljudsko šolo, ne bodo šli vitezu Hauptu hlapčevat, ampak si bodo znali poiskati boljši krnh. Ako pa Hauptu primanjkuje hlapcev, mu svetujemo, naj gre na Zgornje Štajersko, kjer bo dobil dovolj krofastih idijotov, ki mu bodo radi hlapčevali. Slovenski stariši, vi si pa zapomnite, da privoščijo Nemci vašim otrokom samo službo konjskih hlapcev in kravjih dekel, pa ničesar boljšega.

— **Tudi Nemci sami** so nezadovoljni z imenovanjem dr. Ambroschitscha na Fürstbauerjevo mesto. Tudi Nemci se boje njegove arogance in brezobzirnosti. Tudi Nemci priznavajo, da je pač več sposobnih moči med tistimi, ki so prosili za to mesto, in Nemci sami se čudijo, kako da se je moglo dati to mesto največjemu nestrpnežu in razgrajacu.

— **Naš rojak** iz solčavskih planin, g. J. Štiffar, profesor v Kalugi na Ruskem, je dne 11. novembra 1905 dovršil trideseto leto državne službe. Zaradi zveste službe ruskemu narodu in carju mu je ruski car podelil veliki red sv. Vladimirja 4. stopnje. Ta red daje odlikovancu dvorjanstvo in naslov: eksclenca.

— **Okonina v Savinjski dolini.** V Lučah se je ponesrečil delavec Blaž Senica. Spravljal je les g. Franca Kolenca, trgovca v Juvani. Padel je v Riharskih pečeh več metrov globoko, kjer je našel nesrečno smrt. Rajni je bil oženjen s tukajšnjo gostilničarko Jožefo Grabnerjevo na Mavti. Prišel je šele lansko leto iz Amerike, kjer si je prihranil precej premoženja za starost, a ni mu bilo usojeno, da bi je rabil.

— **Podučna predavanja v Slovenski Bistrici.** Slovenjebistriška čitalnica priredi v tamošnjem „Narodnem domu“ tretje letošnje podučno predavanje prihodnjo nedeljo, dne 28. prosinca popoldne ob 3. uri. Kot predavatelj nastopi g. Alfonz Požar, ki bo govoril o obsegu nekdanjega slovenskega ozemlja in vzrokih njegovega zoženja. To predavanje je namenjeno v prvi vrsti kmečkemu prebivalstvu, ki se vabi k mnogoštevilni udeležitvi. Našemu kmetu je o domači zgodovini in slovenskem zemljepisju prav malo znano; v tem oziru mu treba poduka, da bode vedel, da imamo ravno Slovenci več vzroka kakor marsikateri drugi narod, biti ponosni na svojo zgodovino. Pozivljemo tedaj vse okoliške narodnjake, da pridejo k predavanju in pripeljejo seboj tudi sosede. Govor bode poljuden in za vsakega razumljiv; tudi čas predavanja je ugoden.

— **Sv. Kriz tik Slatine.** V naši 4. razredni ljudski šoli pončuje že drugo leto nek „Leitgeb“. Mi bi se za to ime ne brigali, ako bi nam ne bilo znano, da je ta sin umrlega nadzornika

Leitgeba. Ravno zato nam je umevno, da je ta že dve leti tukaj po tihem nastavljen, akoravno ni bilo mesto razpisano. Mož nima več kakor dve leti učiteljska — toraj ne zrelostnega, ne izpita sposobnosti. Ker se je pa ta človek pri Sv. Križu nekako toplo in varno vsedel, akoravno Slovence in slovenščino sovraži iz dna duše, prosimo g. poslance, naj potrebno ukrepe, da se mesto učitelja razpiše in s sposobno učno močjo nadomesti.

— **Dne 14. t. m. je začelo goreti** med rano mašo pri g. J. Vrbnjaku v Trbegovcih, župnija Sv. Jur ob Ščavnici. Ogenj je uničil celo gospodarsko poslopje razun hiše. Pri preiskovanju uničenega poslopja sta našla orožnika slovaško truplo. Pozneje se je dognalo, da je dotičnik Jurij Korošec iz iste občine. Šel je iz Ptuja pozno v noči in kakor se sodi, še je vsled pijanosti spozabil in šel spat na ta hlev.

— **Sv. Jur ob Ščavnici.** Krasen sprevoz priredili so zavedni Jurjevčani umrlemu kmetu Andreju Borku, posestniku v Kraljevcih ter s tem pokazali, da vejo ceniti zasluge vrlih narodnih mož. Požarni brambi, nje prvomestniku g. dr. Kreftu, vrlim pevcem in pevkam, godcem ter vsem neimenovanim udeležencem in prirediteljem sijajnega pogreba in za krasen venec na grob pa v imenu ostale žalostne vdove: srčna hvala!

— **Št. Jur ob juž. žel.** Tukajšnje bralno društvo je imelo dne 21. januarja svoj IV. redni občni zbor. Kakor se vidi iz poročil odbora, je bilo društvo v letu 1905 zelo delavno. Imelo je dosti sej, 3 gledališke predstave, 1 predavanje. Društvo je dobivalo 39 iztisov časnikov, skupno je prejelo 1655 števk časnikov ter se jih je na dom posodilo 4484, knjig se je prebralo 780. — Dohodkov je imelo K 270.44, stroškov K 263.04. Za leto 1906 je izvoljen sledeči odbor: g. Val. Mikuš, g. Ivan Jelšnik, g. Ant. Jehart, gg. F. Žličar, A. Žličar, Jan. Oset (Ulčar), Ant. Sivka, nadučitelj, Iv. Oset (Goriški), gospodične Anica Cmok, Marija Klinc in Marija Vrečko. — Že imena odbornikov nam jamčijo za uspeh društva. Predavanje g. Jožefa Žveglarja iz Rifnika je bilo velezanimivo. Izvanredno dobro je osvetlil počenjanje onih, ki se potegujejo za to, da bi se uvedel v IV. razred popolnoma nemški pouk. Dokazal je, da je neumnost kaj takšnega zahtevati za IV. razred. Če se uvede v IV. razredu nemški pouk, se mora v ta namen že nčiti nemščine v nižjih razredih. Da so pa takšne šole (to niso šole, ampak mučilnice!) slabe, so pač že skušnje pokazale. — Bralnemu društvu pa kličemo: na delo za narodno stvar in izobrazbo našega slov. ljudstva!

Kranjsko.

— **Nova tiskarna.** V Krškem se se je ustanovila nova tiskarna pod naslovom „Zadružna tiskarna“. V upravnem svetu so gg. dr. Tomaž Romih, Anton Umek in Vinko Žener.

— **Osemdesetletnico** svojega rojstva slavi Luka Svetec, c. kr. notar v Litiji, oče in ustanovitelj družbe sv. Cirila in Metoda. Razveseliti mora vsakega rodoljuba vest, da je blagi starček še vedno čil in zdrav, vedno enako navdušen za našo šolsko družbo, da še sedaj redno prihaja iz Litije k družbinim sejam v Ljubljano. — Da imamo po Slovenskem 37 ženskih podružnic, je tudi zasluga Svetčeva. Umestno bi pač bilo, da se tudi naše štajerske moške in ženske podružnice spomnijo moža, ki je z eno svetlo mislijo toliko koristil slovenskemu narodu. — Mi mu želimo še mnogo srečnih in veselih let življenja v lepih spominih na bogato preteklost.

— „**Slovenska Matica**“ je imela dne 19. t. m. odborovo sejo. Iz sejnega poročila posnemamo najvažnejšo točko, da se je sklenilo, ponuditi „Hrvatski Matici“ knjižno zvezno v tem zmislu, da „Slov. Mat.“ izda vsako leto po 1 hrvaško knjigo v obsegu 5—6 pol na svoje stroške, če „Hrv. Mat.“ založi vsako leto na svoje stroške po eno slovensko, pod naslovom „Hrvatske“ — ozir „Slovenske knjižnice“. — Odobril se je tudi bodoči knjižni program, zasnovan po posebnem pododseku knjižnega odseka. — Nove poverjenike so dobili Sv. Lenart v Slov. gor., Pazin, Polhov gradec, Jarenina, Brežice, Žabnica.

Koroško.

— **Narodna čitalnica v Celovcu** priredi dne 14. svečana veliko predpustno veselico.

— **Hitrost koroških uradov.** Dne 11. novembra l. l. se je vložil protest na dež. šol. svet proti upeljavi nemške začetnice na šoli v Tinjah, podpisan od 88 posestnikov in staršev. A še do danes se dež. šol. svet ni zdelo vredno odgovoriti. Kakor pri nas na Štajerskem — če se gre za slovenske zadeve.

Primorsko.

— **Okrajnim glavarjem za okraj Volosko** je imenovan baron Artur Schmidt-Zabierow, ki je bil doslej tam okrajni komisar in je lani v imenu vlade pozdravil shod slovanskih časnikarjev.

— **Volitve v Trstu.** Volitve za tržaški mestni zastop se bodo vršile najbrže meseca marca t. l.

— **Jadranska banka v Trstu** je imela do konca pret. leta prometa 14.955.803 K. Do sedaj je prometa že nad 20 milijonov kron. Začela je poslovati sredi novembra lani. Jadranska banka je kupila na oglu ulice sv. Nikolaja za 216.000 K hišo, last grofa Coroninija v Gorici.

— **Od južne železnice.** Kakor se poroča iz Trsta, so začeli tržaški železničarji zopet s tihim odporom (pasivno rezistenco). Najbolj se pri tem odlikujejo premikači, kateri so samo zaradi enega nabrežinskega voznega mojstra vstavili delo, ker je preveč surovo ravnal z njimi. Zaradi te stavke je zopet železniški promet v Trstu vstavljen. Železniške postaje ne sprejemajo vozne tovarnine za postaje: Trst — juž. kolodvor, Trst — državni kolodvor, Trst — prosta luka, (Freihafen) juž. in drž. žel.

Slovanski jug.

Pismo iz Hrvatske.

— **Volitve** so blizu. V tem znamenju se razvija sedaj vse naše politično življenje. v tem znamenju vrvi sedaj vsa hrvatska javnost. — Vsaka stranka dela na to, da si pripravi čim uspešnejša tla za volitve, ta z manjšim, ona z večjim uspehom.

„Narodna“ — mažaronska — stranka n. pr. lahko registrira od dne do dne večje uspehe, ker se po njeni komandi ustanavljajo volilni imeniki, iz katerih se briše še ona peščica oporbenih volilcev iz boljših časov, na drugi strani pa se upisujejo novoimenovani logarji, cestarji in njihovi zeti. To moremo imenovati realne uspehe, uspehe, ker na ta način si mažaroni skrbijo za „sigurne in oduševljene“ pristaje, uradništvo in za sigurno zmago.

Razume se, da proti takšnemu delu vlade delo oporbe komaj uspeva, in da oporba v glavnem komaj pride do reklamacij volilnih imenikov.

Podlaga za sestavo letošnjih volilnih imenikov bi imelo biti po vladni naredbi davčno leto 1904 radi izven-

zakonskega položaja lanskega. Ta naredba pa niti najmanj ne brani gospodom pri vladi, da ne bi potrdili tudi volilnih imenikov, sestavljenih po davčni sili lanskega leta, če je le to njim v korist.

Tako je v Koprivnici izza zadnjih volitev izbrisan iz volilnih imenikov 101 opozicijonalec, dasi se je vršila tudi zadnja volitev za časa glasovite Potočnjakove kandidature šele pred tremi meseci na podlagi volilnih imenikov po uplačanih davkih iz leta 1904, torej se ne bi logično smelo na teh imenikih ničesar spremeniti. A tu je vlada sama pogazila svojo naredbo in ukratila volilno pravico opozicijonalcem, ki minolo leto niso mogli plačati K 60 davka vsled elementarnih neizgodb. — Nasprotno so v volilne imenike upisani vsi novi in najnovejši uradniki, supletenti z 21—22 leti, pa famozni logarji in logarski zeti. — To je ilustracija (slika) naše volilne borbe.

Oporba nastavlja svoje kandidate v vsakem okraju, pa se znajo najti volilci, za katere se bode borilo po 5 kandidatov. — V volilni boj stopa izven vladine klike — ki v resnici niti ne gre na volilni boj, ampak na prosti rop — združena oporba, čista stranka prava, hrvatsko-kmečka stranka in morda tudi naši furtimaši.

V ostalem čujemo, da že počenjajo zvoniti furtimašem zadnjo pesem.

Že dolgo se raznašajo namreč glasovi, da se gosp. pokrovitelj naše črne čete biskup Posilović brani dajati daljnje podpore njihovemu glasilu: „Hrvatstvu“, ker se je drznilo nepravilno postopati v biskupovi zadevi radi medverskega zakona.

Ta vest postaja sedaj tem verjetnejša, ker se je „hrvatska stranka prava“ odločila s 1. aprilom začeti izdajati svoje strankino glasilo „Hrvatska država“, ki bi mogla pogoltniti „Hrvatstvo“ in zbrisati tudi zadnje spomine na naše rakijske arce.

„Hrvatska država“ bode stala na pravaškem programu, a bo morala vsled svoje družbe in v kregu, v katerem se bo gibala, gotovo popuščati reakciji. — Nekateri sumničijo, da bi ta reakcija znala biti vzrok, da se hrvatska stranka prava odcepi od združene oporbe; a to so za sedaj samo mnenja. — Vsekakor bi izstop hrvatske stranke prava iz združene oporbe veliko škodoval hrvatski stvari. — Za sedaj deluje združena oporba jedinstveno, in kot prvi njeni kandidati so razglašeni za Daruvar dr. Ivan Lorković in za Požego dr. Božo Vinković.

(Konec prihodnjic.)

— **Silna burja na Reki.** Že dva dni razsaja tukaj silna burja, ki ovira promet v luki. Ladije iz okolice ne morejo v luko. Vrvi Lloydovega parnika „Saturnus“ so se utrgale in „Saturnus“ je burja vrgla ob pomol. Tamkaj je trčil v dve jadrnici, ki sta se potopili. „Saturnus“ je tudi lahko poškodoval ladiji „Brione“ in „Voloska“. Škodo cenijo na 25.000 K.

— **Tovarna, ki deli čisti dobiček med delavstvo.** Vodstvo tovarne papirja v Zagrebu je sklenilo, da razdeli šestino čistega dobička med delavstvo. Za letos so dobili delavci 6000 K. V tovarni je 180 delavcev in delavk. Najvišji del je znašal 100 K, najnižji 13 K.

Slovanski sever.

— **Česke vesti.** Vsenčiliško vprašanje. Splošno se priznava, da je stopnja avstrijskih vsenčilišč sploh nizka, da ta država daleč zaostaja za splošnim napredkom visokih šol v prvih kulturnih deželah. Niti od vlade pospeševano dunajsko vsenčilišče ne mika nemških učenjakov iz „rajha“ in

najznamenitejši možje ga zapuščajo. Pomanjkanje znanstvenih zavodov, nesvoboda v poučevanju in slabe plače v resnici niso posebno vabljive. — In pri teh razmerah je praško češko vseučilišče še zanemarljiva pastorka. Čez leto bo slavilo 25letnico svojega provizorija, letos slavi 20letnico Gautscheve izjave, da so njega prostori evropski škandal. Danes vseučilišče še vedno nima tistega, kar bi se mu imelo dati takoj: poštenih prostorov. Vse to se priznava, obljub je na kupe, mnogo visokih obiskov se je vršilo: ali praško vseučilišče še vedno nima poslopij, podpore učnih zavodov so smešno nizke, vrsta zavodov sploh manjka, štedi se i pri profesorjih samih in pravi unikum je dolga vrsta titularnih, rednih in izrednih profesorjev na češkem vseučilišču. — Vendar kaže, da se stvar konečno obrne. Nezadovoljnost s temi razmerami je vzbudila samopomoč. Dijaški štrajk, ki se je vršil zaradi tega l. 1903., mnogoštevilni dijaški in profesorski shodi zaradi vseučiliškega vprašanja, neprestana memoranda akademičnega senata, deputacije, pošiljane neprestano na Dunaj, in tudi odločnejše postopanje v deželnem zboru češkem, vse to konečno vlado morda le prisili, da se odloči od obljub k dejanju. Na češkem vseučilišču odločujejo danes že člani mlajše generacije, ki se zavdajo pogojev znanstvenega dela, branijo vseučiliško avtonomijo in znajo in si upajo povedati deželnemu namestništvu v Pragi in državni vladi na Dunaju, da je ravnanje s češkim vseučiliščem frivolnost prve vrste. Akademični senat je od jeseni sem storil celo vrsto korakov, da se stvar konečno uredi. Glavni predmet vsega delovanja so vprašanja: novih vseučiliških prostorov, moravska vseučilišča in vseučiliške knjižnice. O vseh teh vprašanjih je razpravljala deputacija akademičnega senata podrobno na Dunaju v dneh od 8. do 10. t. m. na pristojnih mestih. Spomenica, ki so jo podali vladi, zahteva posebno stavbo za pravniško in posebno za filozofično fakulteto: prvo na bloku IV. nasproti prostoru, kjer ima stati novo nemško vseučilišče, drugo na bloku X. poleg Rudolfinia. Naučni minister Bienert je odgovoril, da proti navedenim predlogom ni nikakih predpovodov in da se že sramuje, še dalje obljubljeni, kakor so to v dosti veliki meri delali njegovi predhodniki. Ima za golo dolžnost vlade, da ustreže znanim potrebam češkega vseučilišča. Gautsch je rekel, da priznava i on potrebe češkega vseučilišča, o katerih se je prepričal kot naučni minister leta 1886. I finančni minister Kosel je obljubil, da ne bo delal težav in ne štedil pri važni napravi, kakor je vseučilišče, ki se gradi za bodoča pokolenja. Seveda je i minister-deželan Randa obljubil, da bo govoril za vseučilišče. Tako je prinesla deputacija z Dunaja krasne obljube. Obljub je bilo sicer vselej množica, vendar je mogoče verovati, da je bila sedaj deputacija na Dunaju že naposled. V naši preljubi državi bi bil to skoraj čudež, ali vendar mogoče. — Tako „Čas“ z dne 9. in 14. t. m. — Upati je, da boti stavbi gotovi tekóm treh let. Nasproti temu so pa napram vprašanju o vseučilišču ministri strogo molčali.

Svetovne vesti.

— Cesar avstrijski je poslal 50.000 K odboru za podpiranje prebivalstva v Albaniji, trpečega vsled potresne nesreče.

— Amerikanci prodajajo Filippine. Iz New-Yorka poročajo, da se tamkaj resno govori, da se novi ameriški poslanik v Japonski poda v Tokio s pooblastilom, da se z japonsko vlado pogaja o prodaji filipinskih otokov.

Vzrok temu je, da so ameriške Združene države začele obžalovati, da so pridobile Filipine.

— Izjava francoskega trgovskega ministra o drugem orientnem ekspresnem vlaku na Balkan. Zagrebška trgovska in obrtna zbornica je dobila od francoskega trgovskega ministra v zadevi novega orientnega ekspresnega vlaka, ki bi vozil preko Italije, Slovenije in Hrvatske na Balkan, ta-le odgovor: „Vprav srečen sem, da se mnenje zagrebške trgovske zbornice docela strinja z mnenjem skoro vseh naših trgovskih komor, ki so prepričane, da se bode s prebitjem „Le Faucilla“ in Simplona dvignil naš trgovski promet ne samo s Švico in Italijo, nego tudi z vsemi pokrajinami donavske doline. Izražam zbornici svojo iskreno zahvalo, da se tako vztrajno trudi, da se uresniči načrt o novem ekspresnem vlaku na Balkan“.

— Kako je angleški minister John Burns dobil svojo ženo. Med sedanji angleškimi ministri je, kakor znano, John Burns, ki je bil svoječasno delavec. Kot mlad delavec se je zaljubil v deklico svoje vrste, a bil je preboječ, da bi ji izpovedal svojo ljubezen. Ne da bi vedel, da ga ona tudi ljubi, je šel v kolonije ter tam več let težko delal. Ko se je vrnil, se je zapletel povodom delavskega štrajka med demonstrante, dokler ga niso zgrabili policaji na ulici in odvedli v ječo. Med ljudmi, ki so prihiteli gledat, koga žene policija, je bila tudi njegova oboževana deklica, ki jo je pri tej priliki videl prvič po svoji vrnitvi. Ko je deklica spoznala svojega oboževanca v rokah policajev, je planila k njemu ter se ga na ulici oklenila okoli vratu. Burns je tako spoznal, da se mu ljubezen vrača ter je deklico takoj vzel za ženo, ko se je vrnil iz zapora. Njegova žena je ostala enako skromna tudi potem, ko je postal njen mož minister. Slej ko prej hodi s košaro na trg, da nakupi vse potrebno za kuhinjo. Imata edinega sina, ki ga oče sam poučuje in vzgaja.

Društveno gibanje.

— Občni zbor zadruga Rinke se vrši v posojilnični dvorani v ponedeljek, dne 12. svečana t. l. zvečer ob 6. uri s sledečim redom: 1. Poročilo o letnem delovanju. 2. Odobrenje letnih računov. 3. Izvolitev načelstva in računskih pregledovalcev. 4. Razni navsveti.

V Celju, dne 23. januarja 1906.

Načelnik: Dr. Hrašovec.

— Št. IIj pri Velenju. Dne 2. februarja t. j. na Svečnico se vrši mesečno poučno predavanje bralnega društva „O zgodovini Slovencev“. Začetek takoj po večernicah. — Predpustna veselica se priredi dne 18. febr., nudila bode vsem obiskovalcem veliko zabave. Podrobnejše o pravem času!

Odbor.

— V dvorani zakletega gradu. Pevsko društvo „Kum“ v Radečah pri Zidanem mostu priredi v nedeljo, dne 11. februarja svojo II. veliko maskarado v vseh gostilniških prostorih novozgrajenega „Hotel Gmeiner“ v Radečah pod zgoraj označenim imenom. Že zdaj se je prijavilo precejšnje število mask in pričakovati je sploh velike udeležbe, ker je lanska elegantna maskarada „V modri jami na otoku Capri“ iznenadila in očarala občinstvo. Posebno pa opozarja pripravljani odbor gospodo sosednih krajev na ta večer, ker uporabljajo lahko nočne vlake za vrnitev. Pri kolodvoru so vedno na razpolago vozovi v Radeče. Za ples igra orkester. Vstopnina 1 K za osebo.

Čitalnica v Brežicah ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 28. januarja 1906 ob 8. uri zvečer v mali

dvorani „Narodnega doma“ s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti.

— Kmetijsko bralno društvo v Juroveh pri Ptujju ima svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v petek, dne 2. svečana ob 3. uri popoldan v gostilni g. Rižnerja. Po zborovanju sledi v gostilni Gomilška srečolov in prosta zabava. Sodeluje hrvatsko tamburaško društvo v Zaboku. K obilni udeležbi vabi odbor.

— V nedeljo, dne 28. prosinca popoldne ob treh bode uradna ustanovitev „Kmetijske podružnice“ v Ribnici na Pohorju. K obilni udeležbi vabi odbor.

— „Ljutomerski učiteljski zbor“ ima svoje glavno zborovanje dne 1. sve-

čana 1906 v Ljutomeru na Franc Jožetovi šoli ob pol 11. uri popoldne s sledečim vsporedom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo: a) tajnikovo, b) blagajnikovo. 4. Predavanje o čebelarstvu in sicer predava g. kolega Krebs iz Prevalja na Koroškem o koristi čebeloreje a) materialna korist, b) korist čebeloreje za kmetijstvo, c) čebeloreja — sredstvo za omiko in izobrazbo ljudstva. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. K obilni udeležbi najvrljudneje vabi odbor.

Opomba. Isti dan zvečer je tudi „Sokolski ples“.

Janko Karba, predsednik.

Franc Čeh, tajnik.

— Akademično teh. društvo „Triglav“ ima v soboto 27. t. m. ob 8. uri zvečer v svojih prostorih V. redni občni zbor z običajnim vsporedom.

Skrb vsake gospodine je posvečena družinski blaginji

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvodnje okusna, zdravila v pravih in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z vstavljeno znamko župnik Kneipp.

KJE? se dobé izvirne Kranjske klobase? V društveni gostilni „Slov. delavskega podp. društva“ v Celju.

Veliko posestvo na Dolenjskem ::

ležeče ob glavni cesti v znano lepem kraju, obstoječe iz velike gosposke hiše, katera bi bila tudi primerna za gostilniško obrt, ker je takoj preko ceste veliki znani Št. Jernejski živinski semenj 4 krat na leto, za izletnike pripravna radi lepega vrta pri hiši, z velikimi gospodarskimi poslopji in kletmi; pri posestvu je mnogo zemljišča, obstoječega iz dobrih njiv, travnikov, velikega kostanjevega loga, kakor tudi velikega gozda v gorjancih. — pol ure od Št. Jarneja oddaljen lepo ležeč novonasajen vinograd z zidano hišo, lepo kletjo in veliko stiskalnico (prešo)

Radi rodbinskih razmer, katere so nastale vsled smrti, prodaja se to posestvo, katero je v jako dobrem stanu iz proste roke po nizki ceni **70.000 K.** Pismena vprašanja naj se stavijo:

M. DRUŠKOVIC, Maribor, Schillerjeva cesta št. 14. — ali: MAJZELJ št. 12, ŠT. JARNEJ, Dolenjsko

istotam more se tudi osebno poizvedeti in posestvo ogledati. (84) 3-1

Cunard Line.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja

v Ameriko!

Vsakah 14 dni vozijo

Trst-New-York

parniki z dvema vijaki in brezničnim brzojavom opremljeni, 10.000 ton noseči. — Pojasnila in vožni listi se dobijo pri zastopniku

ANDREJ ODLASEK, Ljubljana Slomšekove ulice št. 25.

Bližnji odhodi parnikov iz Trsta: PANNONIA 20. novembra 1905. CARPATHIA 11. decembra 1905. (1) SLAVONIA 1. januarja 1906. 17

Kupim takoj malo posestvo

v bližini Celja ob prometni cesti, pravno za gostilniško ali kako drugo obrt. — Ponudbe pod šifro „A. J.“ na upravnishvo „Domovine“ v Celja.

(13) 20-16

Prava radost

za vsako gospodinjso so izborne testenine Žnideršič & Valenčič-a, ako pozna različne načine izdelovanja za juho prikuho in moč nato jed.

Priprave za valjanje perila (valjarje), - - - pralne stroje, stroje za izžemanje, omare za led najboljše konstrukcije daje

tvrdka S. Berger Dunaj I.

Wipplingerstrasse 29. Ilustrovani ceniki zastoj in poštnine prosto (7/a) 104-33

Trgovina s papir- jem, pisalnimi in risalnimi potreb- ščinami

prodaja c. kr. šolskih
knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št. 2

— priporoča —

kancelijski, konceptni, pisarni,
dokumentni, ministrski, ovitni
in barvani papir.

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali dvema
kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol
usnje vezane.

Odjemalne knjižice

— po raznih cenah. —

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade, krajne, šolske svete, učiteljsko, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatih vreče

vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah.

Stambilje

pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice

umetne, pokrajinske in svetilnicami od napriprostejših do najfinejših izpeljave.

Molitveniki

za birmo, vez v raznih barvah.

Albumi

za slike, dopisnice in poezije.

Pisarni papir

v kasetah in mapah.

Zavitke za urade

v vseh velikostih.

Ceniki

za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago. • Solidna in točna posredstva.

Česko posteljno perje

po nizki ceni. 6 kg novo, očiščeno K-80, boljše K-12—belo, pavonomehko, očiščeno K-18 in K-24, snežnobelo, pavonomehko, očiščeno K-30 in K-36. Pošilja se franco po povzetju. Zamena in vračilo proti povračilu in portostroškov dovoljena. Benedikt Sachsel, Lobes 347, L. Pilsno, Češko.

Vizitnice

priporoča

Zvezna tiskarna v Celju.

SEMENSKA TRGOVINA.

Edina na Kranjskem, strokovno urejena in odlikovana

velika zaloga najboljših poljskih, zelenjadnih in cvetličnih semem čez 460 vrst.

katera oddaja na drobno in na debelo; zanesljivo in dobro kaljiva, preskušena; za kakovost jamčim. Tudi se izdelujejo veneli in šopki, sveži in suhi, s trakovi in napisi; dobe se tudi mnogovrstne cvetlice v loncih, kakor tudi mnogovrstni drugi predmeti po prav nizkih cenah. Cenik za leto 1906 je brezplačno dobiti.

Z odlično spoštovanjem se priporoča

Alojz Korsika v Ljubljani.

SVOJI K SVOJIM!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „Kroatia“ v Trstu.

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Blagajnice

varne pred ognjem in vlomom prodaja v vseh velikostih najboljše izdelane firma, ki obstoji že nad 30 let

S. BERGER

DUNAJ I., Wipplingerstrasse 29.

Vzorci so v rabi in se lahko ogledajo v „Zvezi slov. posojilnic“ v Celju in pri mnogih drugih posojilnicah in hranilnicah v vseh slovenskih pokrajinah.

C. kr. priv. zavarovalni družbi „Dunav“ na Dunaju!

Moj umrli soprog Jakob Božič, trgovec v Gornjemgradu, je bil še le kratek čas pri vašem zavodu zavarovan in ste mi zavarovalni znesek izplačali jako hitro po svojem komisariju, g. Antonu Kuharju v Celju.

Izrekam Vašemu človekoljubnemu zavodu, ter tudi g. Kuharju svojo iskreno zahvalo, z obljubo, da bom Vaš zavod povsod in vedno posebno priporočala.

GORNJIGRAD, dne 10. jan. 1906.

(79) 3-2 Antonija Božič s. r.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje

vsakovrstnih pušk

za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila ter jih točno in dobro izvršuje. — Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Slovenske ali nemške cenike na zahtevanje (9) zastoj in poštnine prosto. 50—85

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani

kupuje

! sledeče vrste, smrekovega, jelkovega, borovega, bukovega in hrastovega okroglega lesa (hlode) potem hrastove deščice (frize) po dnevni ceni, kakor tudi gozde pripravljene za posekati. !

Ponudbe na-sloviti je na

Parno žago Deghenghi v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico št. 47. — Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6.

(8) 100-31

V „Narodnem domu“ v Celju

se odda pod ugodnimi pogoji
tako v najem

gostilna.

Ponudbe se naj pošiljajo do
10. februarja 1906 na „Posojilnico
v Celju“.

(59) 3-2

Jamajka-Rum

znamka „Santa Elena“
izvrstna kvaliteta, se dobi v
drogerijskih in špecerijskih
trgovinah. 17 b 10-4

Mesto

občinskega tajnika

oskrbnika ali pisarja v tovarnah sprejme
bivši državni uradnik.

Ponudbe na upravnishvo tega lista pod
„B. U. 20“.

(75) 3-2

Cene primerno nizke. Delo solidno
in se v teku tedna izgotovi. Lišp
ni treba odstraniti. Za vse v
snaženje izročene stvari se jamči.

H. VOLK

Šoštanj, Štajersko.

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na
par in elektriko, se priporoča za
snaženje vsakovrstnih oblek itd.

Zbiralnica v Celju pri gospodu

Josipu Hočevarju

krojaški modni salon, Kolo-
dovrska ulica.

(64) 67-4

**KAVO, RIŽ, južno
sadje, poper, itd. in
OLJE vseh vrst pro-
daja na debelo le
trgovcem in industri-
jalnim podjetjem - - -**

Trst. Via Commerciale št. 5.

Prodaja mlina

Anton Terček

Naprodaj je

popolnoma nova, šele tri leta v rabi.
(Naprodaj je radi prepovedi železniške
uprave). — Proda se po zelo ugodnih
pogojih. (63) 10-4

Mrtvo perutnino, surovo maslo

A. SCHANIL. Dunaj XVII.

„Ne kliči vraga!“ Izvirna Salo-
dejanju po 50 stot., po pošti 10 stot. več.
„Trije tički!“ Burka v 2 dejanjih
po 60 stot., po pošti

Naprodaj je hiša

Zdravstveni hlačníki

40, 65, 80, 120, 135, svileni 150, 180, za dečke 25, 35, 50, 66, svileni 90
v naslednjih prodajalnah:

Prodajalne v drugih krajih daje c. kr. izkl. pr. tovar. za hlačnike Fr. Mach, Brno.

==== Najprimernejša darila za godove, birmo itd. so ====

Singerjevi šivalni stroji

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

stroje do najvišje tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Poroční

Rafael Salmič v Celju

in druga ženitovanjska darila po najnižjih cenah.

**Za vsako delo,
kakor tudi za
pristnost blaga
jamčim pismeno.**

Svoji k svojim!

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

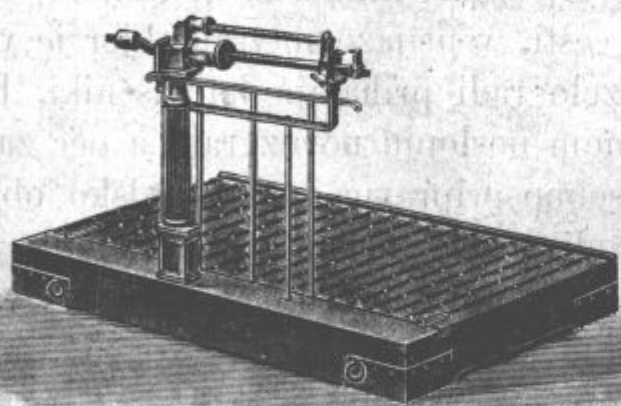
štiri in tričetrt odstotke

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
 Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

(43) 50-2

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot dosedaj **4%**.

RAZLIČNE TEHTNICE.

Izdelujem nove ter popravljam
 tudi stare, bodisi decimalne,
 premostne ali sploh vsake vrste
 tehtnice.

ŠTEDILNA OGNJIŠČA,

vsakovrstna, velika in najfinejša, kakor
 tudi mala in prosta, izdelujem sam. Za
 ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor
 tudi zidarska dela z jamstvom dobrega
 izršila. — Štedilna ognjišča imam vedno v zalogi; po poslani meri se ista hitro izvrše.

VSAKOVRSNE VODOVODE,

bodisi iz studencev, vod-
 njakov ali hidravličnimi
 vidri, odkoder se voda lahko
 poljubno napelje bodisi v

kuhinje, pralnice, dvorišča, hleve ali vrtove.

PREVZAMEM POPOLNO NAPRAVO KOPALIŠČ,

najsibodo gorka, mrzla ali parna kopališča,
 bodisi za zasebnike, zavode, občine itd. —
 Izvršujem vsa konstrukcijska dela, kakor

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

VSAKOVRSNE ZELEZNE OGRAJE

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in
 zasebne hiše itd. — **Železna vrata za prodajalne in**
skladišča ali pokopališča. — **Popolnoma železna**
okna, primerna za vsako stavbo, osebno za tovarne, skladišča ali hleve, **napeljavo strelovodov** itd.

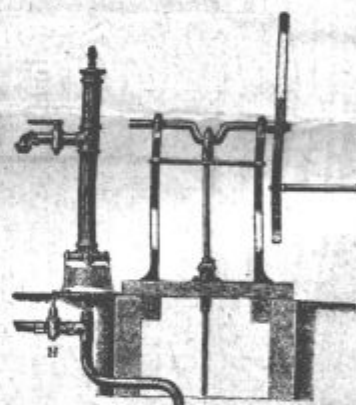
Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela
po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(19) 52-4

Ivan Rebek,

stavbeni in umetni ključalničar
 CELJE, Poljska ulica št. 14.

Posojilnica v Celju „Narodni dom“

v lastni hiši

POSJOJILNICA v CELJU, ki je bila leta
 1881 ustanovljena z neomejeno zavezo,
 šteje sedaj nad **4100** zadružnikov,
 kateri imajo vsega nad **88.000** kron
 vplačanih deležev ter ima sedaj nad
 6½ milijona kron hranilnih vlog in nad
330.000 K
 rezervnega zaklada.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsa-
 kega, če tudi ni član zadruge ter se
 obrestujejo po 4¼%; posojilnica plačuje
rentni davek
 sama, ne da bi ga odtegnila vlaga-
 teljem. Posojila daje samo zadružnikom
 in sicer na osebni ali hipotekarni kre-
 dit proti 5½% in 5% obrestovanju.

Posojilnica v Celju uraduje vsak dan dop.
 od 9. do 12. ure, izvzemši nedelje in
 praznike, v lastni uradnici v
 „Nar. domu“ v Celju
 Jožefov trg
 I. n.

(44) 50-2

Posojil-
 nica v Celju ura-
 duje vsak dan dopoldne od
 9. do 12. ure, izvzemši nedelje in
 praznike, v lastni uradnici v „Narodnem
 domu“ v Celju, na Jožefovem trgu, I. nadstropje.